

MĚSTSKÉ DIVADLO MLADÝCH V OSTRAVĚ

J. DRDA

Bratky s
ertem

HRÁTKY S ČERTEM

Komedie o 10 obrazech.

Režie: K. Dittler. Výprava a kostymy: O. Schindler. Hudba M. Ponc.

Martin Kabát, vysloužilec	Otakar Janda
Sarka-Farka, loupežník	Jiří Šašek
Otec Školastykus, poustevník	Přemysl Zezulka
Lucius, mladý čert	Milan Koutný
Dišperanda, královská princezna	Milada Skulinová
Káča, její služebná	Věra Grögerová
Solfernus, pekelný rádce	Věra Lišková
Belial, rovněž pekelný rádce	Drahomír Ožana
Belzezub, kníže pekel	Slavomil Kramolíš
Ommimor, venkovský čert	Hugo Frischmann
Karborund, venkovský čert	Květoslav Válek
Teofil, andělský posel	Josef Vrábl
Čerti všech kategorií	Jiřina Třebická
	Soňa Šimberová
	Jan Přerovský
	František Labůdek
	Karel Rohan
	Štěpán Kolich

Přestávka po čtvrtém a osmém obraze.

Premiéra 18. června 1954.

Píše-li dramatik hru, splácí v ní vždy dluh době a prostředí, v němž tvoří. Tak i Drda v Hrátkách s čertem.

Nesmí nás mýlit, že jde o hrátky s čertovskými motivy, které byly tak oblíbené v tvorbě našich lidových vypravěčů. Nesmí nás mýlit, že se tu před námi zjeví loupežník Sarka—Farka, vystržžený z poutových písní a otec Školastyk, poustevník z lidového čtení, nesmí nás svést motiv čerta a vdavekchtivé Káči, ani Martin Kabát, vysloužilec na vandru, s bujnými vzpomínkami na hrdinské činy v tureckých válkách.

Musíme si především všimnout toho, jak hrdina hry, Martin Kabát, se vyrovnává nejen se situacemi, ale především s podstatou společenského zřízení uplynulých dob.

Martin je na příklad ochoten bez výčitek svědomí »mejknout toho vzađu svou břinkovicí«, je-li to hajný, protože kdysi byl hajný pro obyčejného proletáře větším nebezpečím nežli loupežník. Martin Kabát věří spíš čertům, že budou měkkošrdcatější než lidé, protože lidé mu nedali, »ať prosil jak prosil!« Martin odsoudí svatého otce Školastyka, zastupujícího tu sobeckou tvář těch, kdo víry lidu využívali ke svému sobeckému prospěchu, tedy církve, slovy: »Říkáš, že jsi svatej, poustevníku, ale lidskej nejsi!« Martin napravuje i falešnou nebeskou mravnost, která je pro jakési odpuštění ochotna převést zločince do království nebeského. Škodil jsi lidem, naprav tedy svou chybu prací pro lid — říká Martin, když Loupežníkem a Školastykem obsadí Čertův mlýn, aby pro lidi mleli mouku.

To hlavní ovšem, oč Drdovi v Hrátkách šlo, je krásný příklad diamantově tvrdého a diamantově čistého Martina charakteru, který pro záchranu lidských duší je hotov k nejvyšší oběti a schopen největšího hrdinství. V pekle se Solfernus a Belial, svůdci a teroristé, pokoušejí narušit a zlomit Martinův charakter. Zlato nepomáhá, sobectví se nedá využít, k nečestnosti se nedá svést, zkusí tedy nejhrubší teror, pokusí se snížít člověka na úroveň zvířete — ale Martin v smrtelném potu jen zakolísá, znovu se vzmuží a odhalí před diváky podstatu a metody teroristických systémů.

O charakter a čest člověka šlo v době naší nėsobodý. O charakter a čest prostých lidí, bojujících za mír, jde dnes na Západě. Neustoupit žádné formě nátlaku, žádné rafinované psychologii, ani Výboru pro vyšetřování neamerické činnosti — to je bojovné mravní poslání Hrátek s čertem, to je poslání hrdiny Martina Kabáta!

A v tom, milí diváci, ať Vám je Martin Kabát uprostřed veselé zábavy vzorem!

